RICHTLIJN VAN DE RAAD

van 14 juni 1989

inzake de officiële controle op levensmiddelen

(89/397/EEG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 100 A,

Gezien het voorstel van de Commissie (1),

In samenwerking met het Europese Parlement (2),

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité (3),

Overwegende dat het handelsverkeer in levensmiddelen binnen de gemeenschappelijke markt een zeer voorname plaats inneemt; dat alle Lid-Staten zich dienen te bekommeren om de bescherming van de gezondheid en de economische belangen van hun burgers; dat de bescherming van de gezondheid daarbij onvoorwaardelijk de voorrang heeft en dat het derhalve noodzakelijk is de officiële levensmiddelencontrole te harmoniseren en doeltreffender te maken;

Overwegende dat de verschillen tussen de nationale wetgevingen inzake dit type controles echter belemmeringen voor het vrije verkeer van goederen kunnen vormen;

Overwegende dat deze wetgevingen derhalve nader tot elkaar moeten worden gebracht;

Overwegende dat in een eerste stadium de algemene beginselen voor de uitoefening van de controles geharmoniseerd dienen te worden;

Overwegende dat ter aanvulling van deze algemene beginselen naderhand, indien nodig, specifieke bepalingen kunnen worden vastgesteld;

Overwegende dat deze richtlijn ten doel heeft te controleren of de levensmiddelen in overeenstemming zijn met de wettelijke voorschriften op het gebied van levensmiddelen; dat hieronder ook worden begrepen de voorschriften op het gebied van de bescherming van de menselijke gezondheid, de bepalingen betreffende de samenstelling en de kwaliteit die bedoeld zijn om de economische belangen van de consument te beschermen, alsook de voorschriften met betrekking tot de consumentenvoorlichting en eerlijke handelstransacties;

Overwegende dat behalve op levensmiddelen ook controle dient te worden uitgeoefend op de materialen en voorwerpen die bestemd zijn om daarmee in aanraking te komen;

Overwegende dat, in het vooruitzicht van de voltooiing van de interne markt, levensmiddelen die bestemd zijn voor het grensoverschrijdende intracommunautaire verkeer op dezelfde wijze moeten worden gecontroleerd als die welke bestemd zijn voor afzet in de Lid-Staat van produktie;

Overwegende dat hiertoe de controle in beginsel moet geschieden op basis van de in de Lid-Staat van produktie van kracht zijnde bepalingen; dat dit beginsel evenwel niet van toepassing is wanneer in de ogen van de met de controle belaste autoriteiten met alle passende middelen, waaronder ook het overleggen van de handelsdocumenten, naar behoren is vastgesteld dat het desbetreffende produkt naar een andere Lid-Staat zal worden verzonden en dat het in overeenstemming is met de bepalingen van laatstgenoemde Lid-Staat;

Overwegende dat de controles, om doeltreffend te zijn, regelmatig moeten plaatsvinden; dat er geen beperkingen mogen worden opgelegd ten aanzien van het voorwerp van de controles, het stadium waarin en het tijdstip waarop deze controles moeten plaatsvinden; dat de controles voorts moeten worden uitgevoerd in de vorm die het meest geschikt is om de doeltreffendheid ervan te waarborgen;

Overwegende dat erop moet worden toegezien dat de controleprocedures niet worden omzeild en dat derhalve moet worden bepaald dat de Lid-Staten een produkt niet van een passende controle uitsluiten vanwege het feit dat het voor uitvoer buiten de Gemeenschap is bestemd;

Overwegende dat aan de controleurs adequate bevoegdheden dienen te worden gegeven;

Overwegende dat het weliswaar niet dienstig is de bedrijven het recht te verlenen zich tegen de controles te verzetten, maar dat niettemin hun legitieme rechten en met name het recht op geheimhouding van produktiegegevens en het recht van beroep moeten worden gevrijwaard;

Overwegende dat de met de levensmiddelencontroles belaste instanties per Lid-Staat kunnen verschillen; dat het bijgevolg dienstig is een lijst te publiceren van de ter zake bevoegde instanties van elke Lid-Staat, met vermelding van hun sector, alsmede van de laboratoria die erkend zijn om in het kader van genoemde controles analyses uit te voeren;

Overwegende dat officiële controles een doeltreffende bijdrage moeten leveren aan de voorkoming van inbreuken op de wettelijke voorschriften inzake levensmiddelen; dat deze controles derhalve volgens passende criteria dienen te worden geprogrammeerd;

Overwegende dat het weliswaar in de eerste plaats de taak van de Lid-Staten is om hun controleprogramma's vast te stellen, doch dat het met het oog op de voltooiing en het functioneren van de interne markt ook nodig is om op communautair niveau over gecoördineerde programma's te beschikken;

Overwegende dat door de gelijktijdige uitvoering van nationale en gecoördineerde programma's de ervaring zal kunnen

(1) PB nr. C 20 van 27. 1. 1987, blz. 6, PB nr. C 88 van 5. 4. 1987, blz. 14, en PB nr. C 131 van 27. 5. 1989, blz. 6.
(2) PB nr. C 345 van 21. 12. 1987, blz. 80, en PB nr. C 120 van 16. 5. 1989.
(3) PB nr. C 347 van 22. 12. 1987, blz. 1.

worden opgedaan die thans nog goeddeels ontbreekt; dat het op grond van die ervaring nodig kan blijken deze richtlijn te herzien om de hierbij ingestelde regeling te vervolmaken;

Overwegende dat de Lid-Staten enige vrijheid dient te worden gelaten voor wat de praktische uitvoering van de controles betreft, opdat niet wordt geraakt aan beproefde systemen die aan de specifieke nationale situatie zijn aangepast,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

1. In deze richtlijn worden de algemene beginselen voor de uitoefening van de officiële controle op levensmiddelen vastgesteld.

2. In de zin van deze richtlijn wordt onder „officiële controle op levensmiddelen", hierna „controle" te noemen, verstaan de controle door de bevoegde instanties waarbij wordt nagegaan of

— levensmiddelen,

— levensmiddelenadditieven, vitaminen, mineralen, spoorelementen en andere additieprodukten die bestemd zijn om als zodanig te worden verkocht, en

— de materialen en voorwerpen die bestemd zijn om met levensmiddelen in aanraking te komen

in overeenstemming zijn met de bepalingen ter voorkoming van risico's voor de volksgezondheid, ter waarborging van eerlijke handelstransacties of ter bescherming van de belangen van de consument, met inbegrip van de bepalingen die betrekking hebben op de consumentenvoorlichting.

3. Deze richtlijn geldt onverminderd de bepalingen die in het kader van meer specifieke communautaire regelingen zijn vastgesteld.

4. Deze richtlijn is niet van toepassing op metrologische controles.

Artikel 2

1. De Lid-Staten nemen alle dienstige maatregelen om te waarborgen dat de controle overeenkomstig deze richtlijn wordt uitgevoerd.

2. De Lid-Staten dragen er zorg voor dat de voor verzending naar een andere Lid-Staat bestemde produkten met dezelfde zorg worden gecontroleerd als die welke voor afzet op hun eigen grondgebied zijn bestemd.

Artikel 3

De Lid-Staten sluiten een produkt niet van een passende controle uit vanwege het feit dat het voor uitvoer buiten de Gemeenschap is bestemd.

Artikel 4

1. De controle wordt uitgevoerd:

a) op gezette tijden;

b) wanneer niet-naleving van de regels wordt vermoed.

2. De controle wordt uitgevoerd in evenredigheid met het beoogde doel.

3. De controle strekt zich uit tot alle stadia van produktie, fabricage, invoer in de Gemeenschap, behandeling, opslag, vervoer, distributie en handel.

4. De controle wordt in de regel uitgevoerd zonder kennisgeving vooraf.

5. De bevoegde instantie is verplicht per geval uit de in lid 3 genoemde stadia het stadium (of de stadia) te kiezen dat (die) voor het voorgenomen onderzoek het meest geschikt is (zijn.).

Artikel 5

De controle bestaat, overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 6 tot en met 9 en naar gelang van het voorgenomen onderzoek, uit een of meer van de onderstaande verrichtingen:

1. inspectie,

2. monsterneming en analyse,

3. controle op de hygiëne van het personeel,

4. onderzoek van de papieren en documenten,

5. onderzoek van de eventueel door het bedrijf toegepaste verificatiesystemen en de resultaten daarvan.

Artikel 6

1. De inspectie heeft betrekking op:

a) de staat en het gebruik dat in de onderscheiden stadia genoemd in artikel 4, lid 3, wordt gemaakt van terreinen, lokalen, kantoren, installaties en hun omgeving, vervoermiddelen, uitrusting en materieel;

b) de grondstoffen, ingrediënten, technische hulpstoffen en andere produkten die bij de bereiding en de produktie van de levensmiddelen worden gebruikt;

c) de halffabrikaten;

d) de eindprodukten;

e) de materialen en voorwerpen die bestemd zijn om met de levensmiddelen in aanraking te komen;

f) de schoonmaak- en onderhoudsmiddelen en -procédés alsmede de bestrijdingsmiddelen;

g) de voor de produktie of behandeling van de levensmiddelen toegepaste procédés;

h) de etikettering en de aanbiedingsvorm van de levensmiddelen;

i) de wijze waarop de levensmiddelen worden bewaard.

2. Ter aanvulling van de in lid 1 genoemde handelingen mogen indien nodig:

— de bedrijfsleider van het geïnspecteerde bedrijf en het personeel dat voor rekening van dat bedrijf werkzaam is, worden ondervraagd;

— de waarden worden genoteerd die worden aangegeven door de meetinstrumenten die door het bedrijf zijn geïnstalleerd;

— door de bevoegde instantie met behulp van haar eigen instrumenten controles worden uitgevoerd op metingen die zijn gedaan met de door het bedrijf geïnstalleerde instrumenten.

Artikel 7

1. Van de in artikel 6, lid 1, onder b) tot en met f), bedoelde produkten mogen voor analyse monsters worden genomen.

De Lid-Staten nemen de nodige maatregelen opdat de betrokkenen eventueel een tegenexpertise kunnen laten uitvoeren.

2. De analyses worden uitgevoerd door officiële laboratoria.

De Lid-Staten mogen voor het verrichten van deze analyses ook andere laboratoria erkennen.

Artikel 8

Aan de in artikel 5, punt 3, genoemde controle op de hygiëne worden onderworpen de personen die beroepshalve, rechtstreeks of niet rechtstreeks, met de in de in artikel 6, lid 1, onder b) tot en met f), genoemde stoffen en produkten in aanraking komen.

Deze controle heeft ten doel na te gaan of de voorschriften inzake persoonlijke hygiëne en hygiënische kleding in acht worden genomen. De controle geschiedt onverminderd medisch onderzoek.

Artikel 9

1. De met de controle belaste functionarissen mogen in de diverse in artikel 4, lid 3, genoemde stadia kennis nemen van de papieren en documenten die in het bezit zijn van de betrokken natuurlijke en rechtspersonen.

2. De met de controle belaste functionarissen mogen tevens kopieën of uittreksels maken van de door hen onderzochte papieren en documenten.

Artikel 10

Wanneer de met de controle belaste functionarissen op onregelmatigheden stuiten of er vermoedens van hebben, nemen zij de noodzakelijke maatregelen.

Artikel 11

1. De Lid-Staten verlenen de met de controle belaste functionarissen het recht de in de artikelen 6 tot en met 10 bedoelde handelingen uit te voeren.

2. De Lid-Staten schrijven voor dat de betrokken natuurlijke en rechtspersonen zich aan de overeenkomstig deze richtlijn uitgevoerde controle moeten onderwerpen en de met de controle belaste functionarissen bij de uitoefening van hun taak moeten bijstaan.

Artikel 12

1. De Lid-Staten nemen de nodige maatregelen om de aan de controle onderworpen natuurlijke en rechtspersonen het recht te verlenen beroep in te stellen tegen de maatregelen die de bevoegde instantie met het oog op de uitoefening van de controle heeft genomen.

2. Zij bepalen dat de met de controle belaste functionarissen aan het beroepsgeheim gebonden zijn.

Artikel 13

Om een uniforme toepassing van deze richtlijn in alle Lid-Staten te garanderen, brengt de Commissie binnen een jaar na de vaststelling van deze richtlijn verslag uit aan het Europese Parlement en de Raad over:

a) de huidige regelingen in de Lid-Staten met betrekking tot de opleiding van levensmiddeleninspecteurs;

b) de mogelijkheid communautaire regels vast te stellen ten aanzien van de basisopleiding en de voortgezette opleiding van inspecteurs;

c) de mogelijkheid communautaire kwaliteitseisen vast te stellen voor alle laboratoria die betrokken zijn bij de controle en monsterneming in het kader van deze richtlijn;

d) de mogelijkheid een communautaire controledienst in te stellen, waarbij tevens gezorgd wordt voor uitwisseling van informatie tussen alle met de controles belaste instellingen en personen.

Artikel 14

1. De bevoegde instantie(s) van de Lid-Staten stelt (stellen) voorlopige programma's op waarin de aard en de frequentie van de controles worden vastgesteld die gedurende een bepaalde periode op gezette tijden moeten worden uitgevoerd overeenkomstig artikel 4, lid 1, onder a).

2. De Lid-Staten doen de Commissie jaarlijks vóór 1 mei alle nuttige gegevens toekomen over de uitvoering in het voorafgaande jaar van de in lid 1 bedoelde programma's, met vermelding van

— de criteria die bij de opstelling van deze programma's zijn aangelegd,

— aantal en aard van de verrichte controles,

— aantal en aard van de geconstateerde inbreuken.

3. Nadat zij de Lid-Staten in het kader van het Permanent Comité voor levensmiddelen heeft geraadpleegd, doet de Commissie de Lid-Staten jaarlijks vóór 16 oktober en voor het eerst in 1991 een aanbeveling voor een gecoördineerd controleprogramma voor het volgende jaar toekomen. Deze aanbeveling kan later worden bijgesteld als dit bij de uitvoering van het gecoördineerde programma nodig mocht blijken.

In het gecoördineerde programma moeten meer bepaald de criteria zijn opgenomen die bij voorrang dienen te worden aangelegd voor de uitvoering ervan.

De in lid 2 bedoelde gegevens bevatten een afzonderlijk en specifiek hoofdstuk over de uitvoering van het gecoördineerde programma.

4. Vijf jaar na de kennisgeving van deze richtlijn doet de Commissie de Raad een verslag over de toepassing van dit artikel toekomen, in voorkomend geval vergezeld van passende voorstellen.

Artikel 15

Elke Lid-Staat verstrekt de Commissie de volgende gegevens:

— naam en geografische en functionele sector van de bevoegde instantie(s),

— naam van het (de) officiële of door de bevoegde instanties erkende laboratorium (laboratoria) belast met de uitvoering van de analyses in het kader van de controle.

Deze lijsten worden bekendgemaakt in de C-reeks van het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.*

Artikel 16

De Lid-Staten dienen uiterlijk twaalf maanden na kennisgeving van deze richtlijn de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen en bekend te maken om uiterlijk 24 maanden na de kennisgeving aan deze richtlijn te voldoen (1). Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Artikel 17

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten

Gedaan te Luxemburg, 14 juni 1989.

Voor de Raad
De Voorzitter
P. SOLBES

(1) Van deze richtlijn is aan de Lid-Staten kennis gegeven op 20 juni 1989.